

Става дума за Хосе Мартинес Матос (José Martínez Matos, 1930) и Педро де Опая (Pedro de Oráa/Oraá, 1931).⁵

С тях се установява това, което можем да наречем „кубински канон“ на българската литература в испански превод.

Издаването на български автори в испански превод в Куба започва още от самото начало на 70-те години, с издаването през 1971 на избрана поезия от Никола Вапцаров в превода на Мартинес Матос и Опая: *Nikola Vapsarov, Poetas escogidos, Instituto del Libro, La Habana 1971*.

Сътрудничеството измежду двата писателски съюза, българския и кубинския, по „стария проект и на двамата“ (Опая и Мартинес Матос), се осъществява в публикация, която действително установява канон в целокупната българска литература, поезия и проза и който ще представлява и нататък извор за множество бъдещи публикации на испански език.

Става дума за специален брой на списанието на Съюза на кубинските писатели и артисти *Unión*, посветен цялостно на българската литература: „*Unión. Literatura búlgara*“. По-други библиографски данни предлага самото списание: *Revista de la Unión de Escritores y Artistas de Cuba, año XI: Número especial dedicado a la literatura búlgara*. Director: Otto Fernández. Instituto Cubano del Libro, La Habana, Cuba [1972].

В стр. 4-5 на изданието се обяснява коя е функцията на всеки от сътрудниците – от България се изпращат буквани преводи на прозаичните текстове, които се редактират в Куба от кубински литератори. Понякога те редактират и преводите

⁵ Според данните в *Diccionario de la literatura cubana*, Instituto de Literatura y Lingüística de la Academia de Ciencias de Cuba, La Habana, 1980-1984, Мартинес Матос “De 1964 a 1967 estuve en Bulgaria, enviado por la UNEAC, donde estudió lengua y literatura búlgaras, tradujo para la Editorial en Lenguas Extranjeras de Sofía y participó en otras actividades” и Опая “Ese mismo año [1964] se trasladó a Bulgaria, donde residió dos años para iniciar parte de un plan de conocimiento de la lengua y la literatura búlgaras”. Достъпно в: <http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/diccionario-de-la-literatura-cubana-0/html/>.